

- עלי מרפא
- שערי הגלילון
- יין הנגבי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עונג הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- סניבת חידושי תורה - נענועים
- למה לשמוח
- "איני חסיד ברסלב" לכן?
- מתנת החג
- החזון סביב ציון רבינו
- התורה הזמנית:
- ציצים ופרחים
- השמחה נכח להנכס לספרי רבינו
- "זמן שמחתנו" - על שום מה?
- ימצאהו בארץ מדבר
- ניצוצות חינוך מזמן שמחתנו
- לנצל את הסוכה
- הלכות 'לישב בסוכה'



גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

שמחה שאינה תלויה בדבר

על פי רוב השמחה נראית רחוקה ונדרשת לעמוד בתנאים ונסיבות, שמחה שאינה תלויה בדבר כמעט איננה בנמצא.

צורה אחרת ומיוחדת לקיום המצוות, הינך מממש ואוחז בינך את התכלית. השמחה והסיפוק אינם רק שכר שעתיד לבא, זוהי המציאות ואתה מחזיק בה ומגשים אותה יחד עם קיום המצוות.

למשוך שמחה

למרות שהשמחה אינה מלאכה מפרכת או מסובכת, התנאים שהעולם עושים אותה רחוקה וכמעט בלתי נגישה.

סוכות נועד להגשים כבר היום מציאויות מעלמא דאתי. אנו מונענעים בלובל ומינינו ומכוונים למשוך את העולם הבא לתוך העולם הזה. הנענוע נועד למשוך את הדעת מהמחשבה אל הלב ואל כל האיברים, וכך אנו מקרבים בעצם את השמחה הרחוקה, הרוחנית של העולם הבא, אל תוך הזמן והמקום והעולם הזה.

את הסוד המופלא הזה מבטא פרי האתרוג שבאורח נדיר מתקיימת בו מציאות של 'טעם עצו וטעם פרוי שווה'. מאז ששינתה האדמה ממצוות ה' שציווה עליה להוציא 'עץ פרי עושה פרי' דהיינו עצים שטעמם כטעם פירותיהם, והוציאה 'עץ עושה פרי' בלבד, דהיינו העצים חסרי טעם (מדרש רבה ה, ט), משקפת המציאות הזו את צורת החיים בכל העולם. חיים שמפרידים בין עץ לפריו.

העץ הוא העולם הזה, המקום בו עובדים קשה ומשתדלים לעשות מה שצריך, והפרי הוא העולם הבא. העולם כמו עץ, סר טעם וחסר מתקנות, אי אפשר כביכול לשובע מטובו ורק בגן עדן נאכל את פירותיו. האתרוג הוא סוג נדיר של פרי עץ שאין הבדל בין עצו לפריו, כביכול ניטשטשו הגבולות בין עולם הזה לעולם הבא, בעודך אוחז בעץ הינך טועם טעם פרי.

האתרוג הוא אורח חיים של ישרי לב, האנשים שאינם דוחים את סיפוקם ושמחתם לעתיד לבוא ולגן עדן, הם חיים את גן העדן בתוך העולם הזה, והם שמחים שמחה שאין לה קץ.

(ע"פ ליקו"ה חו"מ, חזקת קרקעות ג')

על פי רוב קשה לנו לשמוח, למרות שהשמחה אינה מלאכה מפרכת או מסובכת, התנאים שהעולם מציב בפני השמחה עושים אותה רחוקה וכמעט בלתי נגישה. מקובל לחפש סיבות לשמוח, והסיבות בדרך כלל רחוקות. ולמרות שהשמחה נדמית לפעמים נדירה כל כך, חשוב לדעת שמטבענו אנשים שמחים אנו, השמחה היא המזג שלנו והחידוש הוא העצב שלא קשור אלינו.

הקושי להגיע לשמחה, כפי שמגלה לנו רבינו, קשור לעקמומיות שבלב. המצב המקורי והפשוט של כל יהודי הוא שמחה, בבחינת 'ולישרי לב שמחה', כאשר הלב ישר, זורמת דרכו שמחה עלילית, שמחה שאינה תלויה בדבר, שמחה פשוטה שלא צריכה להצדיק את עצמה בפלפולים מסובכים. העצב מתחיל איפה שצינור השמחה מתעקל ומסתבך. ומה שמסבך את הצינור הם עוונות וקלקולים.

השמחה הטבעית

ישרי הלב - האנשים שליבם לא התעקם עדיין, זוכים לחוות שמחה טבעית כבר היום בקיום המצוות. המצווה עצמה מסבה להם שמחה וסיפוק כה רב עד שאינם מצפים לשכר עולם הבא. בחג הסוכות שהוא המשכשכ של הימים הנוראים, ניתנת לכל יהודי הזדמנות לטעום מהטעם הנדיר הזה. ביום הכיפורים נפסטה עקמומיות הלב בעקבות מחילת העוונות, כעת כולנו בבחינת 'ישרי לב', וזו הזדמנות לחוות שמחה נדירה.

סוכות הוא חג שלא מן העולם הזה, והדבר מתבטא היטב במקום המגורים שהועידה לנו התורה למשך החג - הסוכה. בין ארבע דפנות ותחת סכך של ענפים ועלים אנו יוצאים מחוקי המקום והזמן ונוודים לזמנים אחרים ששולטים בהם חוקים נפלאים. בתוך מקום רוחני שכזה יכול כל יהודי לחוות שמחה עכשווית הנובעת בפשטות מקיום המצוות ומעצם קיומו שלו עלי אדמות.

יושב לו יהודי בסוכתו, מבודד מהעולם ומנותק מתנאים והגבלות, הכל מתרחש כאן ועכשיו, כל רגע של ישיבת סוכה הוא התממשות תכליתו עלי אדמות, מעין עולם הבא. הכל נכנס אל תוך הסוכה, ואין שום תוכנית מחוצה לה. האדם יושב ישן אוכל ומטייל בסוכה, לומד גם מתפלל וגם משוחח בתוך הסוכה.

התנהלות זו משקפת מציאות מעלמא דאתי. זוהי

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

ארבעה מינים שבספרי הצדיקים

ב"ה יום א' ערב סוכות תר"א

אהובי בני חביבי... אה תשתוקה מְכַרְתִּי לכתב לך מעט מאשר דברנו אֶתְמוּל בסעודה שלישית. שכל בחינת ספה וארבעה מינים הקדושים: הכל להשלים ולהוציא לאור הספרים הקדושים של הצדיקי אמת בכל דור ועל ידי זה נשלם התורה וכו'. שבזה אנו עוסקים באלו הימים להשלים את התורה בלשמיני עצרת ושמחת תורה. שהוא סוף גמור והתקוף של ראש השנה ויום הפסחים כפומבא בפנות. וכל מצוות ארבעה מינים בידי. להאיר ידי הסמיכה בידי הפתיחה העוסקים בקביעת קנה ישראלי. בקרט הפותחים ספריים קדושים של התורה הקדושה, שעל ידי זה נבלו ים החכמה של כל אורח ואורח. והכניס בלבן וזיעת האמונה הקדושה עד אשר יתקם וידע כל פעול פי אמה פעלתו וכו' כמו שמשמין אורח נטילת לולב למען דעת כל עמי הארץ פי ה' הוא האלקים וכו'.

והנעניעים הקדושים הם בחינת תענית הקלמוס באייר. המובא בהתורה חזי רבי שמעון שאנו עוסקים בה עתה. והשליטה מינים שאצל הלולב הם בחינת ג' אצבעין דאחזין בקלמוס המובא בתקוני זהר, פדי להשלים התורה בבחינת לחות האבן פתוים באצבע אלהים. ושך לזה מאמר התקוני זהר. ובגין כך בקנה דילך דאיהו קלמסא בזע ימא דאורייתא. והכל להודיע ולספר לכל באי עולם גבורתו ונפלאותיו וחסדי שיעושה עמנו בכל דור ודור. ששולח לנו צדיקים אמתים פאלו שמגלים לנו חדושי תורה נוראים ונפלאים פאלו. שעל ידי זה נמשך קיום התורה שעל ידי זה נתגלה אלקותו ויתברך...

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי הלכות ח"ג	ליקוטי מוה"ר"ן תניינא	משנה ברורה ח"א	דף היומי כתובות	ימי מוה"ר"ת
שבת	יג	לא.	רכה	קכב:	צד	נג
א	יד	לא:	רכו	קכג.	צה	נד
ב	טו	לב.	רכז	קכד:	צו	נה
ג	טז	לג.	רכח	קכה	צז	נו
ד	יז	לד.	רכט	קכז:	צח	נד
ה	יח	לה:	רל	קכח.	צט	נח
ו	יט	לה.	רלא	קכח:	ק	נט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוה"ר"ן תניינא, סימן ס"ה

חשבון הנפש

אנחנו לא מדברים כאן רק בשביל להשמיע מוסר, אני הרי מתכוון לומר את האמת כמו שהיא.

הלא אני בכל זאת 'אפיתי באומן' [פארט געבאקן געווארן אין אומן] כשהייתי ילד בן 17 הייתי באומן, הרי בכל זאת התבוננתי וראיתי אותם היטב, מותר לכם להאמין לי, האמינו לי 'שזה לא הענין שלנו, זו לא הדרך שלנו'. אנחנו צריכים לבקש מהשי"ת הרבה 'רבונו של עולם, תשליך ממני את הדרך הזאת, הרי אני חסיד ברסלב'.

מדברים היום לא לאכול בצל, לא לעשן סיגריה, לא להריח טבק, זה בודאי אמונת חכמים להאמין ברבינו גם בדברים האלה, אבל זה הרי בודאי פגם באמונת חכמים כשאנחנו לא הולכים בדרך שרבינו לימד אותנו, ואם חושבים שע"ז מתעוררים לתורה ותפילה, זו טעות גדולה. כי אם נתבונן היטב אז נראה שכשאני מדבר על השני, אני לא יכול אח"כ להתפלל, זהו כלל גדול.

הרי יש מצוה לפני התפילה של 'ואהבת לרעך כמוך', צריך הרי לקבל על עצמו את המצוה עשה של 'ואהבת לרעך כמוך', ואם אני מדבר על השני, אני לא יכול להתפלל אחר כך.

אנחנו צריכים לעשות חשבון: 'מה זה בוער לי? לרבינו אני לא מציינת בזה, להתפלל ע"ז אני לא יכול, אז למה שאעשה את זה?' למה שלא תהיה בינינו אהבה, ממש באופן שיראו את זה מבחוץ, כמו שרבינו אמר: 'העולם רואי להם שיתמהו על האהבה שיש בין אנשי'. איפה זה עכשיו?

אנחנו מבקשים מאד מאנשי שלומנו, אני לא חלילה לא דרשן מוסר, רק שידעו שחייבים לעזוב את הדרך הזו, הלא אתם יהודים שיש להם התבודדות, אז צריך כל יום לבקש בהתבודדות מהשי"ת 'רבונו של עולם, תוציא מתוכי את המדה הרעה הזאת, שאני רק רוצה לראות את הרע של השני, תכניס בתוכי מדה כזו טובה, שאני רק אסתכל על הטוב שבשני'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם דיבר לשון הרע ונתקבל הגנות שמגנה את חברי אצל השומעים, עד שהם מגנים אותו בלבם, או עד שדברו עליו ג"כ לגנאי, נענש המדבר בצרעת. אבל אם השומעים לא קבלו דבריו כגון שידעו שהוא מדבר מתוך שנאה ונגיעה אישית, או שלמדו זכות על אותו אדם שדיבר עליו, ואפילו אם המדבר יודע שלא יאמינו לו, נחשב כחטא בין אדם למקום ולא כחטא שבין אדם לחבירו.

וכל זה אם עליו גנאי גמור, כגון שהוא גנב כעסן או טיפש, ולא הועיל בדיבורו, שלא האמינו לו. אך אם אמר שהוא עני או עשיר, גבור או חלש, ולא נגרם לו שום נזק, אין בזה איסור לשון הרע בכלל, היות ולא נתקבלו דבריו על לב השומעים.

(קיצור הל לשון הרע פי"ג סעיף ז)

סבה היא סגולה לבנים ומצלת מריב ומחלוקות, ונדהה השקר ומתגבר האמת: ליקוטי עצות, מועדי ישראל - סוכות, ג

הנקודות אור לסוכות ושמיני עצרת

ענועים ולהשפיע שפע קדושה כל כך גדול לכל רוחות העולם, ממש כגדולי הצדיקים שבכמה נענועים בידיהם פעלו ישועות.

ד' מינים - כלליות הכוונה הוא לנענע ולהמשיך המוחין אל המלכות, והיינו להמשיך את כל מה שאנו יודעים בשכלנו ידיעות בהשי"ת אל תוך הלב, עד שנוכל להתחיל להתפלל ולהשיח ליבנו להשי"ת על פי הידיעות שאנו יודעים מהצדיקים (ליקו"ה ר"ח ה').

שמיני עצרת - כמה קשה להשי"ת להפרד מאיתנו ומשאיר אותנו עוד יום אצלו, אנו מתייחדים עמו באהבה ויחוד השלם. וכל המתבונן בזה יוצא בריקוד אחד גדול.

שמחת תורה - על ידי שאדם נכנס לסוכה נעשה בעצמו בבחינת התורה (ליקו"מ סי' רס"ו), ועל כן יש לו לרקוד הרבה עם התורה ולחבק אותה בכל ליבו כי הוא ממש חלק מהתורה עצמה.

שמחת תורה - אחר שעסקנו חודש שלם לבנות בליבנו הכרת מלכות ה', עתה יש להכניס בלב אמונה בתורה הק' ששם יש לנו עצות איך להמשיך את קיום המלכות, כמו מלך שאחר ההכרתה לוקח יועצים להמשיך ולקיים את המלכות, כך צריכים אנו עצות למשך השנה לקיים את מלכות ה', וזה על ידי התורה וכל הספרים שהתחדשו במשך כל הדורות. וזהו השמחה הגדולה שלנו בתורה שאנו מחדשים האמונה בתורה שיש לנו עצות להמשיך הארת חודש תשרי (ליקו"ה הושענא רבא ב').

חג הסוכות - סוכה רומז על החיבוק יד ימין שהשי"ת מחבק אותנו, ויש לנו לרכך הלב להכנס לחיבוק, ולא לעמוד בעקשנות כאדם שמקשה ליבו שלא להאמין שאוהבים אותו באמת.

חג הסוכות - סוכה הוא חיבוק של אמא, וחיבוק של אמא - בינה, הוא התבוננות באהבה של השי"ת באופן שמעורר דיבור ושיחה, היפך מחיבוק של אבא - חכמה, שמעורר שתיקה והתכללות וביטול.

אושפיזין - השבעה רועים באים לסוכה, לא בדרך מליצה ורמז, אלא כפשוטו ממש, ויש לדבק המחשבה בכל יום באושפיזין של אותו היום.

אושפיזין - אושפיזים אינם באים רק להוסיף קדושה בעלמא, אלא הם באים כרועים לרעות אותנו בבחינת 'ורעה אמונה', להשפיע עלינו בכל יום, כל רועה לפי מידתו הפרטית בחלקו באמונה וידיעת ה'.

אושפיזין - אם מאמינים אנו בקדושתם של השבעה רועים שהם באים לרעות אותנו, והם באמת נמצאים בסוכה, הרי זה ממש כקדושת קברי הצדיקים שאפשר לפעול בזכותם אצל השי"ת את הענין שלשמה אותם צדיקים באו לסוכתנו, ולכן מה טוב להתבודד ולפרש שיחתו להשי"ת בסוכה.

ד' מינים - יש להאמין בקדושתם ליטלם מתוך התפעלות איך השי"ת מצמצם קדושה גדולה כל כך בתוך ד' מינים פשוטים אלו, וכמה כח יש ביד כל איש ישראלי לנענע כמה

הליכות

חג הסוכות

שיחות ומנהגים

בניחויא, ואף על פי כן הלך מוה"ר"ת וקנהו.

אחר כך הרצה שוב מוה"ר"ת את איתרונו לרבנו, ואז הללו ושבחו עד מאד. שאל מוה"ר"ת את רבנו מדוע בפתחלה לא שבו, ועכשיו הוא משבחו כל כך; השיב לו רבנו: 'אולי הייתי משבח אותו היית בא לקנותו בשימחה רבה, והמוכר פשהיה רואה את פניו הצוהלות משמחה היה דורש עבור האתרוג סכום תגון, ונהיה מקניע את השער מאד, ועל פן לא שבתתי אותו, אולם איליבא דאמת אתרוג מקדו"ה'.

איש אחד עשה ספק בקרה, ועלתה לו פסוקים רב, ובקש את רבנו זכר צדיק וקדוש לברכה על קדושת לתיספה, והלך עמו מוה"ר"ת. והעיר מוה"ר"ת שהספק אינה פשרה כל כך על פי הדין, ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה שתיק, וכשראה מוה"ר"ת שרבנו זכר צדיק וקדוש לברכה שותק - שתיק גם הוא. בדרך חזרתם אמר רבנו ז"ל למוה"ר"ת: 'הייתי שמיגע עצמו כל כך ומוציא הוצאות מרבות כל כך על הספק, אתה בא לפסלה מחמת חמרות; תרות ולשבר את שח שרפי קודש רחוק?'

ובליל מוצאי שבת שהוא יום אחד לפני סוכות [שבת תק"ע] הגיעו אתרוגים לקהלת קדש נעמרו בו, והישם יתברך סבב ברחמי ששלחו אתרוגים גם לפה ברסלב, ורבי נפתלי נסע עם האיש שהולכים לפה כדי שלא ישע עם האתרוגים למקום אחר, ובאו לפה ביום ראשון איזה שעות קדם אור היום, והקיצו את רבנו ז"ל, וקנה אתרוג נאה ונפלא, והיה לו שמחה וחדוה גדולה רבה ונעצומה גלי שעה. ואמר לרבי נפתלי: 'הלא נשבענו לקעיר לפה נתגלה אור גדול בכל העולמות; כי ידעתי שיהיו אתרוגים, כי הייתי בטוח על תפלתו של הצדיק הרב הגאון מברדיטשוב זכר צדיק וקדוש לברכה, כי הלא הוא הפאר הקהלה' שלנו (היגו של כל המפרסמים). אך שיגע גם אתרוג לפה וכי' 'וואס דא איז די ספאריק פון ידעשקייט' (שפאן הוא בית היצור של תדוה) - זהו דבר נפלא! ונגל השמחה שהיה לו מה, וכל מה שידבר בזה, אי אפשר לברא:

(ימי מוה"ר"ת ח"א סימן לח)

הרצה לו רבנו על האתרוג פנים ונהבות כלל, רק אמר 'נ'

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ה מאמר ח'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ב] ודע, ששקשה נשמות עושיין פרות שעושיין רצונו של מקום. אזי מאירין עיני בעל השדה, ויכולין להיות צופין ורואין במקום שצריך. וכו' וכשענין קאירות וצופות, בבחינות שדה צופים הנ"ל, אזי יכול להסתכל בכל אהד ואהד, להביא אל התכלית. הינו שייכול להסתכל בהדבור של כל אהד, אם אינו על תקונו בשלמות, מקמת שרחוק מהתכלית עדין, אזי הוא מביא אל התכלית, ואז הדבור בהגן בשלמות: כי כל דבור ודבור הוא עולם מלא, וכשאדם עומד להתפלל, ומדבר דבורי התפלה, אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים, פאדם ההולך בשדה, ומלקט שושנים ופרחים נאים אחת לאחת, עד שעושה אגדה אחת. ואחר כך מלקט עוד אחת לאחת ועושה אגדה אחרת ומתברר יחד, וכן הולך ומלקט ומקבץ כמה וכמה אגדות יפים ונאים. כמו כן הוא הולך בתפלה מאות לאות, עד שמתחברים כמה אותיות, ונעשה מהם דבור. וכן עושה בתבות שלמות, ואחר כך נתחברין שתי התבות. ואחר כך הולך ומלקט יותר, עד שגומר ברכה אחת. ואחר כך מלקט יותר ויותר, והולך מאבות לבורות, ומגבורות לקדשות, וכן הולך להלן יותר. מי יפאר גדל פאר הלכותיים והקבוצים, שאדם מלקט ומקבץ דבורי התפלה:

וכשהדבור יוצא, והדבור הוא יוצא מהנפש, כמו שכתוב (בראשית ב): "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגומו: 'לרוח ממללא'. והדבור בא ונשמע לאזניו, כמו שאמר רבותינו, זכרוןם לברכה (ברכות ט"ו) 'השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיך'. אזי הדבור מבקש ומתחנן מהנפש, לכל תפוד ממנו. ותבך כשיוצא אות ראשונה, כגון אות בי"ת מתבת ברוך, אזי מבקש ומתחנן מהנפש לכל תפוד ממנו. כי איך תוכל להתפוד ממנו, לגדל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו. כי אתה רואה את יקר יפיי וזיוי ותדרי ותפארותי, ואיך תוכל לנתק עצמך ממני ולפרד מאתי. הן אמת, שאתה צריך לילך יותר, כדי ללקט עוד סגלות יקרות והמודות גדולות, אבל איך תוכל לפרד ממני ולשפח אותי, על כל פנים תראה שבכל מקום שתלך ותבוא לשם לא תשפח אותי, ולא תפרד ממני. מכל שכן כשגומר תבה אחת, אזי כל התבה מבקשת כל הנ"ל. ומלפפת ומתבקת אותו, ואינה מנחת אותו לילך מאתה כנ"ל:

ובאמת הוא צריך ומכרח לדבר עוד הרבה דבורים, וכמה ברכות ועניינים עד גמור התפלה. על כן הפלל שצריך לעשות אהד מכל התפלה בלה. ובכל דבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדבורים של התפלה ומהתחלת התפלה עד הסוף יהיה הכל אהד. וכשעומד בהדבור האחרון של התפלה, יהיה עדין עומד בתבה ראשונה של התפלה. כדי ששל יד יזי יוכל להתפלל כל התפלה בלה, ואף על פי כן לא יתפרד אפלו מאות ראשונה של התפלה:

הפאר והיופי שבתבות התפילה

רבינו מגלה לנו את נוראות עבודת התפילה ועוצם התיקונים הנפלאים שנגעשים בכל תיבה ובכל ברכה מהתפילה, [ומבואר בלשון רבינו שזה עיקר התיקון של הנשמה, מה שהיא יכולה להתפלל, וזה עיקר עבודת בעל השדה, ובוודאי הצדיק בעל השדה עוסק בזה בדרכים הידועים לו, אבל גם במאמר הזה עצמו מאיר לנו רבינו שנדע מהי התפילה ועיי' עצמו נוכל להתחנן ולהתחיל להתפלל כראוי].

ובאמת אם היינו רואים ויודעים את עוצם הפאר והיופי של אותיות ותיבות התפילה ומה שנעשה מזה, לא היה לנו כלל נסיון שלא להתפלל כראוי, אבל זהו עצם מציאות העולם שהוא מסתיר ומכסה על כל זה, כי הוא מלא בלבולים וייסורים ותאוות, ורק כפי מה שהאדם מצמצם את עיניו מחיזו דהאי עלמא להסתכל רק על התכלית, כך זוכה לידע מרחוק את עוצם מעלת התפילה, ובעיקר בעת שהאדם זוכה לכיטול שאז יכול לזכות להרגיש את עוצם מעלת התפילה, ועוצם הנעימות ומתיקות והפאר והיופי שיש בתפילה, [וכן מבואר בליקוטי מוהר"ן סימן

יצטרכו להעמיד שומרים...

בתחילת ימי שלטון הקומוניסטים בברית- המועצות, זכו חסידי ברסלב לשקט יחסי, ובזמן ששומרי מצוות נרדפו בכל רחבי רוסיה, באומן המשיכה הגחלת לבעור.

אך חלפו כמה שנים, והנה, ביום מן הימים נפוצה השמועה בעיר שהשלטונות מתכוונים להפוך את הקלויז ל'מועדון' ר"ל. אנשי שלומנו חרדו מאוד לגורל בית המדרש הקדוש אשר מימי מוהרנ"ת לא פסק קול תורה ותפילה להישמע בו. נערכו אסיפות חשאיות רבות בבתיים של אנ"ש באומן בשעות הקטנות של

כבד, ועליו שמו שולחן נוסף, ואחד מהם, יהודי תועה שנתפס לקומוניזם, טיפס ועלה על השולחן ושלח ידו אל המנורה הגדולה שהיתה תלויה באמצע תקרת בית המדרש בניסיון לתלשה ממקומה - אך אז לפתע ארע דבר בלתי צפוי; מעדו רגליו והוא נפל ונפח את נפשו בו במקום. בעקבות המקרה עזבו השוטרים ועורריהם את המקום, והקלויז המשיך להיות פתוח תקופה נוספת, נגד כל הסיכויים.

אך לא לאורך זמן. בחורף של שנת תרצ"ו נסגר הקלויז סופית.

בשנים הבאות ועד פרוץ השואה, התפללו אנ"ש בראש השנה באומן במקומות מסתור. ומאז ועד היום הקלויז מסוגר, וקבלה ביד אנ"ש שלפני ביאת משיח יחזור המקום לידי אנשי שלומנו.

ר' יואל שטראקס, אחיינו של ר' נחמן שטראקס, סיפר שכשאביו ר' נחמן שוסטר דיבר פעם עם רבי אברהם ב"ר נחמן חזן על המצב הקשה שעברו אנ"ש בזמנו בתחילת המלחמה עם הבולשביקים באמצע שנות הע' (באותו זמן איש לא שיער כי המצב יהיה קשה שבעתים לאחר שהבולשביקים ישלטו ביד רמה) ענה רבי אברהם: "בעוד שישים-שבעים שנה, יוכלו לאכול ארוחת בוקר באומן וארוחת צהריים בארץ ישראל..."

עוד מקובל שאמר רבי אברהם, "בואו יום שיצטרכו להעמיד שומרים בציון רבינו, כדי שכל אחד יוכל לגשת ולהשתטח!"

הדברים נראו אז רחוקים מאוד מהמציאות. אולם כהיום הזה כחלוף למעלה ממאה שנה כשאנו רואים את הנהייה המופלאה לציון רבינו מכל קצוות תבל, ואפילו בימי מגיפה ומלחמה, מבינים אנו כי אכן כדברי רבינו הקדוש "אני איש פלא ונשמותי פלא גדול" "נצחתי ואנצח, גמרתי ואגמור".



מסר נפשו למען היהדות החסיד ר' נחמן שטראקס זצ"ל

הלילה, כשהם מנסים לטכס עצה איך למונע את סגירת ביהמ"ד.

להחסידי ר' נחמן שטראקס היו קשרים עם אנשים בעיריית אומן, הוא ביקש מאחד מחברי מועצת העיר שהיה יהודי, שיעשה מאמץ רב שלא יסגרו את הקלויז. באחד הימים אמר לו מישוה מהעירייה "אין בכלל אנשים המעוניינים להתפלל שם, הדור הצעיר של החסידים בכלל רוצים להפוך אותו למוקד התנסות לצעירי המופכה!", "מנין לך זאת?" ענה לו ר' נחמן, "ההיפך הוא הנכון, כולם מעוניינים שהקלויז יישאר כמקום דתי, הנה, תיכף יגיע חג סוכות, שבו אנחנו עושים מדי שנה סעודה גדולה, ותהיה לכם הזדמנות לראות האם אכן הצביור מעוניין במועדון, או להשאיר את הקלויז כמקום דתי"

לומר דברים כאלו לאנשי השלטון באותם ימים, היה כמו גירא בעיני דשטנא, אך ר' נחמן איש של מסירות נפש הוא. הלך ובנה סוכה גדולה בשוק הסמוך לקלויז, הזמין 'כליזמר' שינגנו, ואירגן אוכל בשפע בהתחשב בתנאי אותם ימים, כשהוא מממן הכל מכיסו. ואמנם הגיע ציבור גדול מאוד, וגם צעירים רבים, כשביניהם

לחידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל לחידוד מה הקשר בין שימוצניק לבין מצוות סוכה? תשובה לחידה הקודמת: שעמלים כל היום על בניית הסוכה, טועמים בה טעם אחר. כיצד הגיב על כך ר' נתן? - "אבל בשצועקים כל היום 'דבש'ע', הטעימינו טעם סוכה, אז טועמים בסוכה טעם אחר לגמרי..." הזוכה: נפתלי הופמן, מודיעין עילית זכה בשובר דיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן. רמז: לקרע

ד שהארת הביטול מצוי ביותר בעת התפילה, והמאמר הנ"ל מחובר ומקושר מאוד למאמר זה כפי שמבואר בדברי מוהר"ן. אבל העיקר הוא בעת שחוזרים מהביטול ונמצאים בתוך כל הבלבולים והתאוות, ואף על פי כן מתאמצים ומשתדלים לזכות להתפלל כראוי, שאז נעשה עיקר התיקון בשלימות.

ציצים פרחים ושושנים והפרי עצמו

והנה רבינו מזכיר כאן ד' דרגות, ציצים, ופרחים, ושושנים, ואחר כך יש את הפרי עצמו, והם ד' דרגות ושליבים בהתנוצצות שאדם זוכה בעת התפילה.

ציצים היינו מה שמתנוצץ בדעת האדם איזה נקודה של דעת בגדולת הבורא, ע"י שמתעורר מתוך תיבות התפילה להביך ולהתבונן כמה השי"ת מלא חסד, ועוצם נוראותיו יתברך, וכגון שאדם אומר הללו את ד' מן השמים וכו' הללוהו כל מלאכיו וכל המזמור, שאם אדם אומר במתינות כראוי הרי יכול להתעורר מזה מאוד לעוצם גדולת הבורא, וכשאדם זוכה שמתנוצץ לו הרגשה בגדולת הבורא, זה ההתחלה וזהו בחינת ציצים, לשון התנוצצות.

פרחים הוא דרגה אחר כך ועניינה שאדם מתעורר בתוך תיבות התפילה בעצמם, שמתעורר איך שכל המלאכים וכל הבריאה מהללים את ה', ומתוך תיבות התפילה בעצמם מתחיל להתבונן בזה ולקבל מזה הארה, זהו בחינת פרחים שהמחשבה פורחת וגדלה.

שושנים הוא כשגומר עניין ומתעורר להביך את כללות העניין שנאמר כאן, באופן שהעניין מתחבר אצלו לעניין אחד, וכגון בדוגמא הנ"ל שמכל תיבה ופסוק מתגלה אופן מיוחד בגדולת הבורא, אבל מכל המזמור יחד מתגלה שלימות העניין איך שכל הבריאה על כל גווניו ובחינותיו כולם רק מהללים ומשבחים את הבורא יתברך, וכשאדם תופס נקודה כזו באופן שכל העניין נכלל יחד זהו בחינת שושנה שהיא ליקוט של פרחים יחד, [זהו שייך גם לעניין של לעשות מכל התפילה אחד, ויתבאר עוד עניין זה בהמשך], וכך הוא בכל מקום בתפילה כמובן. ופרי הוא כשנוכח אצל האדם ממש נקודה של שכל ודעת שמביאה אותו להרגשה אמיתית של יראה או אהבה וכדומה, וכמו שמבואר בסוף המאמר שזה בחינת הקצירה שהיא התכלית של החרישה והזריעה, ועל זה נאמר עיניך בשדה אשר יקצורו היינו שהעניינים יסתכלו על התכלית, והיינו שהולדת הדעת הזאת שנותן לאדם את הכח להסתכל על התכלית גם כשחוזר מהביטול, היינו בכל פרט ופרט של מחשבה דיבור ומעשה במשך היום, זהו הפרי שצריך לקצור, וזה זוכים בעיקר בתפילה.

עבודת התפילה

זהו עיקר עבודת האדם להשתדל להתפלל במתינות כפי כוחו, ואף אם רק בכמה מתיבות התפילה יזכה לאיזה התנוצצות הרי זהו כבר דבר גדול מאוד, כי באמת קשה מאוד לזכות לכוחה אמיתית כראוי בכל התפילה [וכמו שמאריך בזה מוהר"ן בהלכות פריה ורביה הלכה ה.], אבל כשאדם מתעורר לעשות את שולו להתפלל במתינות ובכוחה כפי יכולתו, בוודאי יזכה להתנוצצות לפי מדרגתו, כי בעת התפילה הוא עיקר הזמן שמאיר לאדם שפע של דעת ואור הביטול, ואז לפעמים יזכה לבחינת ציצים, ולפעמים יוכל לזכות גם לבחינת פרחים ושושנים, עד שלכסוף בוודאי יזכה גם לעשות פירות, אבל אם האדם אינו משקיע כוחות בעבודת התפילה ומתפלל במהירות וכדו', איך יוכל לזכות לכל זה, ועל כן ההתחלה היא לעשות את מה שביכולתו בזה, ואז בוודאי יזכה להיכנס לשדה הנפלאה של התפילה.

את ההתפארות שהשי"ת יתפאר בו, וממילא הוא יכול לשוב ולהתפאר בהשי"ת, לעורר התפארות זו שזכינו בראש השנה, ולהתפאר בה בלבנו.

אבל גם אחרי שזכינו לעורר התפארות זו, על האדם לעורר אותה בכל עת, כי יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, לכן כשהאדם ניגש לעשות איזה מצווה, ובפרט בימים אלו, עליו לעורר שוב את אותה התפארות, לעורר בלבו הנה כעת השי"ת מתפאר בי בעוד נקודה, כזוהי להתגבר ולא ללכת אחרי תאות לבו, באיזו נקודה קטנה או גדולה, יעורר שוב התפארות זו, הנה זכיתי ברוב רחמי השי"ת לעורר עוד התפארות לפניו.

וכמו שמיים מוהר"ן (שם) 'וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי מֵה שְׂזוּכָה לְפַעֲמִים לְהַרְגִישׁ מַעַט עֲרֵבוּת נְעִימוּת מְתִיקוּת הַשְׂמֻחָה הָאֱמִתִּית הַזֹּאת, יְכוּל לְהִבְיֵן אֶת הַיֵּטֵב שֶׁאֵין שׁוֹמֵה אַחֲרַי חִיץ מְזֵד.' בליק"מ ס"ז (עוד).

אבל אחרי שזכינו להיות אצל 'הַצַּדִּיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא מְקַרֵּב בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא עֶקֶר הַתְּקַרְבוּת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם', ובפרט בימי ראש השנה הקדושים, ובוודאי זכינו בכוחו הנורא להטהר ולהתקדש, ולעורר מחדש את ההתפארות שהשי"ת מתפאר בנו, בזה מעורר האדם מחדש

מעלת כל אדם מישראל, יהיה אשר יהיה, אבל למעשה בדרך כלל האדם אינו מצליח לשמוח בשמחה זו, טרדות החיים, המעברים העוברים עליו, ובעיקר הפגמים שפגם בנשמתו כל אלו מחשיכים ממנו שמחה זו ומונעים אותו מלשמוח בפועל בשמחת יהדותו הפשוטה.

ובפשטות זה נכלל במה שמבואר במאמר, שכשהאדם נופל והשכינה הק' מיללת עליו קלני מראשי קלני מזרוע' כלומר שכביכול מתמעטת ההתפארות השי"ת מתפאר בו, וממילא כשמתמעטת ההתפארות אז גם הוא אינו יכול לעורר בלבו את ההתפארות בהשי"ת (כמובא בליק"מ ס"ז (עוד)).

אבל אחרי שזכינו להיות אצל 'הַצַּדִּיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא מְקַרֵּב בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא עֶקֶר הַתְּקַרְבוּת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם', ובפרט בימי ראש השנה הקדושים, ובוודאי זכינו בכוחו הנורא להטהר ולהתקדש, ולעורר מחדש את ההתפארות שהשי"ת מתפאר בנו, בזה מעורר האדם מחדש

נראה שאחד הנקודות שאפשר להתעורר במאמר זה, הוא לראות את ההתפארות, בפרט בימים אלו של שמיני עצרת, כמובא בליקוטי הלכות (הלכות פריה ורביה ג, כג), שעיקר השמחה שאנחנו שמחים בימים אלו הוא על שמחת יהדותנו, שהוא ההתפארות שהשי"ת מתפאר בנו, לזכור שהשי"ת בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצוותיו.

'כִּי בְּאֵמֶת לְאֱמֹתוֹ אֵין שׁוֹמֵ שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם כִּי אִם כְּשֶׁזּוֹכֵין לְהֵאֱמִין וְלִידַע מִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֵה עֶקֶר הַחַיִּים הָאֱמִתִּיִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפֹה מֵה דְמִשְׁעַר גְּלִבְיָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבַנּוֹ", כִּי בּוֹ דִּיקָא יִשְׁמַח לְבַנּוֹ, כִּי אֵין שׁוֹמֵ שְׂמֻחָה אַחֲרַי חִיץ מְזֵד. וְדָבָר זֶה אֵי אִפְשָׁר לְבָאֵר לְכָל לֹא בְּפֶה וְלֹא בְּפֶתַח, כִּי הוּא רַק לְכָל חַד כְּפֹה מֵה דְמִשְׁעַר גְּלִבְיָהּ.'

אבל למעשה שמחה זו כבויה בדרך כלל, כמובן כל אחד מאמין שזו זכות עצומה להיות יהודי, ובפרט אם זכה להתקרב לרבינו הק' שמגלה בלי סוף את

י.ה.

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן [לה]

בנח הסוכה והשמחה להכנס להשגה חדשה בספרי הצדיקים

הצדיקים, שנתחיל לומדם ולמצוא בהם חיות אמיתית בנפש, חיות שתדבק נפשנו להשי"ת, ותביא אותנו גם לעסוק הרבה בתפילה והתבודדות ולשפוך לבינו כמים ולנסך מי הדעת והתורה על המזבח. (עיין ליקו"ה ראש חודש ה').

ד] התנאי המוכרח לזה הוא השמחה והריקודים על כך שזכינו להיות מזרע ישראל וזכינו להתקרב לצדיקים. וככל שמרבים בשמחה אמיתית בזה [בלי לחפש בדווקא חיצוניות של תזמורות גדולות וכדו'], כך יזכה באמת להמשיך על עצמו שפע חדש של תורת הצדיקים לשנה הבאה.

ה] נהגו לומר בעת השמחה כמה וכמה פעמים בהתלהבות גדולה את הפסוק "ושאתם מים בששון" ותרגם שם אונקלוס "ותקבלון אולפן חדת", לעורר השמחה הגדולה על כך שאנו זוכים לקבל הרגש והשגה חדשה בתורת הצדיקים. והמשכיל ממילא יבין להתפלל לזכות בחג הסוכות להתגלות חדשה בספרי הצדיק, וגם למעשה אל יפחד לנסות להכנס לעומק חדש בתורת רביז"ל, כי הצדיקים מתכים לפתוח לנו שערים חדשים בספריהם הק'.

א] בסוכה מאיר הארה גדולה הארת השכינה הקדושה והצדיקים הדבוקים בה, לכן ישתדל ללמוד שם ספרי הצדיקים, כי הוא הזמן והמקום המסוגל מאוד לקבל שם הבנה חדשה בספריהם הק'. ואם רואה שאין לו הבנה בספרים הקדושים, אדרבא זה הזמן לנסות להתחדש בזה, לנסות עם חברותא, ולהתפלל להשי"ת על כך.

ב] נהגו עם ישראל לעורר שמחה גדולה זכר לשמחת בית השואבה שהיה בזמן בית המקדש, אין זה רק 'זכר' בעלמא לשמחה שהיה בזמן בית המקדש. כי בכל שנה ושנה, נשפע שמחה חדשה שיש בכוחה להשפיע שפע חדש של הרגש והשגה בתורת הצדיקים. כי השמחה שהיה בזמן המקדש היה על ניסוך המים, והמים האלו מרמזים על שפע של תורה חדשה שהצדיקים משפיעים לעולם, כמובא בתרגום יונתן על הפסוק 'ושאתם מים בששון מעיני הישועה'. ותקבלון אולפן חדת בחדווה מבחיני צדיקיא.

ג] לכן מובן שהוא נמשך בכל שנה ושנה בחג הסוכות גם בימינו. היות ובימים אלו אנו עוסקים לתקן ולהגדיל את האמונה, לכן אנו צריכים להמשיך שפע חדש של השגה בתורת

זמן שמחתנו

ניצוצות חינוך מהסוכה

במשך חודש תשרי עוסקים אנו לחדש את הרגשת 'בנים' אתם לה' אלוקים, כי אף שתמיד אנו 'בנים' לאבינו, אך פעמים ידיעה פשוטה זו הסתבכה. וצריכים אנו לעצור, למשך חודש לחדש ידיעה זו, אינו דומה 'בן' שאינו זוכר שהוא 'בן', ל'בן' שיודע וזוכר שהוא 'בן'.

מי שעוקב במשך החודש בתהליך הנפלא שאבינו שבשמיים עושה איתנו כדי שנחזור להרגיש 'בנים', יוכל גם הוא כאבא לדעת לעשות תהליך לבניו שירגישו 'בנים'.

כי אף שהם תמיד ה'בנים' שלנו, אך מידי פעם צריך לעצור ולבדוק האם באמת הקשר בינינו הוא כמו 'אבא' ל'בן', והאם אכן ה'בן' מרגיש 'בן'.



מובא בברייתא ל'הסוכה הוא בחינת חיבוק יד ימין, אין זה משל בעלמא, הסוכה היא מצווה מיוחדת בה מציינים בחוש ציור של חיבוק שני דפנות של ז' טפחים, ועוד דופן של טפה, ממש כצורת יד מחבקת, התורה מצווה אותנו שניכנס לתוך החיבוק הזה במשך שבעה ימים.

סיפר יהודי שעבר תקופה קשה, וכשנכנס לסוכה ביום הראשון מתוך מחשבה שה' מחבק אותי, הרגיש התנגדות בליבו להרגיש את החיבוק של ה', אך הוא כיהודי המשיך לשבת בסוכה שבעה ימים, וכל יום במשך החג הרגיש יותר ויותר איך הוא מתרסק, ומרשה לעצמו להיכלל בחיבוק של ה'. כי השי"ת עושה איתנו תהליך ריכוך במשך שבעה ימים עד שנסכים להיכלל בחיבוק.

פעמים שה'בן' מרגיש מאיתנו ריחוק, ואף שמסתובב בבית ל'בן', אך בליבו פנימה אינו מאמין שמחבקים ואוהבים ומרוצים ממנו באמת, ואנו כהורים לפעמים נבהלים ולוקחים צעד אחור וממשיכים את הריחוק, הקשר נשאר קשר קר וטכני. אך כמו בסוכות, צריכים להמשיך את החיבוק עוד ועוד, עד שהבן ירפה את עצמו, יתבטל ויניח לעצמו יותר ויותר לקבל את החיבוק.

מי שמתבונן בנקודה זו מול אבינו שבשמיים במשך שבעת ימי הסוכות, יוכל לעשות זאת מול בנו.



מובא בזוה"ק שהסוכה היא כאמא המסככת על בניה. הארת הסוכה מעוררת התבוננות, באהבה הגדולה של ה' אלינו, עד שכתוצאה מהסיכוך של ה'אמא' מתעורר כח הדיבור לדבר עם השי"ת (עין ליקו"מ סי' מח). מי שמתבונן בתהליך הזה מול השי"ת, יוכל להבין איך לעשות זאת מול בנו, לחבקו ולקרבו באופן שיעורר את כח הדיבור של הבן להיות פתוח איתנו, לדבר ולספר מה שנעשה עמו.



אך למעשה החיבוק הזה התחיל כבר מראש השנה ויום הכיפורים, שאז היה זה חיבוק יד שמאל, כידוע. כי אף שבוודאי צריך 'שמאל מרחק', אך בענין זה העולם טועה, כאילו יש יד שמאל, ואז לאחריו בא חיבוק, אך האמת שגם השמאל הוא חלק מהחיבוק, ויש לראות שכל תהליך ה'שמאל מרחק' יהיה באופן של חיבוק, שהנער ירגיש שהשמאל, המשמעת והדין, בא ממקום פנימי שרוצה לחבק, ואז כשיבוא הימין מקרבת, כבר יהיה מי שיקבלו.

אפוא את האדם - לאדם. ללא הכרה זו שהוא מושגו מאת ה' - הרי האדם חי כבהמה. מבלי להכיר מנין נובעים המקרים הטובים או המקרים המצערם, שבכך כאמור תלויה השמחה, לא הכרה בהשגחת הבורא - לא יועילו עושר וכבוד כדי לגרום שמחה. להיפך, על פי רוב הם יהוו סיבה לעצב. "כי באמת, בעסקי עולם הזה, אין בהם שום שמחה כלל, כי מאחר שכל שמחתו הוא תאוות עולם הזה, בודאי אין זה שמחה כלל. כי זה ידוע לכל, שאין שום אדם ממלא תאוותו, כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו" וכל מה שיש לו יותר - חסר לו יותר" (ליקוטי הלכות הוראה ו').

אך עם ההכרה בהשגחה הפרטית של השי"ת, ביכולתו של אדם לשמוח גם בעת צער וכאב "אבל שמחת הצדיקים, שהיא שמחת ישראל, כל מה שמקבלים מה' יתברך - הם שמחים בו, ואפילו כשיש להם יסורים ועניות חס ושלוש, הם שמחים ביסורים, ומכל שכן כשמשיפיע להם איזה טובה, הם מקבלים בשמחה ומודים לה' יתברך בין בטיבו בין בעקו חס ושלוש" (שם).

אומר רבינו (לקו"מ רסו) כי כדי שחג הסוכות אכן יהא זמן שמחתנו, יש להשקיע בהכרה יסודית זו שהסוכה מלמדת אותנו: להיות אדם, להכיר את מי שמשגיח עלינו, את מי שמנהיג את חיינו, מהיכן אנו מקבלים את השפע התמידי ומי מופקד על כל המאורעות שקורים לנו. הסוכה מסוגלת להשפיע שפע אמונה זו. בכניסתנו לסוכה עלינו להתפלל שזוכה להכרה זו שהינה מקור שמחת החג, והיא זו שתשפיע עלינו שמחה לכל ימות השנה.

בחג זה נצטוונו על השמחה, אבל הרבה פעמים האדם מרגיש שכעת אינו זמן של שמחה, כי לכאורה השמחה היא דבר התלוי ביותר בדברים חיצוניים, שיארעו בו רק דברים המשמחים את הלב, ומאידך לא יבואו עליו דברים המושביתים אותה.

אך אם נתבונן באמת נראה שהשמחה איננה תלויה בהצלחה ואיננה נמנעת בעת כישלון, השמחה נובעת מהנשמה, מתוך התקשרות לבורא, כיון שכך, השמחה שייכת רק לאדם ולא לבהמה, הבהמה איננה שמחה כשמתמלאים מאווייה, היא נשארת אותה בהמה אדישה, אך כשחסר לה משהו, היא משתוללת ומבקשת למלאות אותו בכל מחיר.

כך גם בן אדם שנוהג כבהמה ואינו מבין מי גורם לכל מה שקורה לו - שההצלחה איננה מעוררת בו שמחה ובודאי שהכישלון גורם לו עצב.

לעומת זאת אדם שמבין מי עומד מאחורי כל הקורה לו, מתעורר בשמחה כשהוא מקבל הטבה מידי בוראו, הוא מוסיף להכיר בהשגחתו הפרטית של הבורא זה ומתחבר אליו יותר. כך גם בעת כישלון, הוא מבין שיש מי שעומד מאחורי הכישלון ושכוונתו להיטיב, הוא מקבל זאת בהכנעה. ההכרה הפנימית שהוא מושג מקלה עליו את הייסורים, כי הוא מבין שיש להם תכלית, וכך הוא מסוגל לשמוח למרות הכול ובגלל הכול, כיון שהוא מאמין שהכול נועד להצלחתו הנצחית.

הסוכה מעבירה לנו את המסר "כי בסוכות הושבת את בני ישראל", את ההשגחה הפרטית של ה' עלינו ואת אהבתו הנצחית לעם ישראל. הסוכה הופכת

עונג הפרשה

לברוא את העולם בלב המדבר

פי חלק ה' עמו

העולם בכל שעה מחדש, את הבריאה של רגע זה, הוא בורא בשביל בני האדם החיים עכשיו, ויותר מכך, את הבריאה שבידי האדם הוא ברא בשבילך, כדי שאתה תעלה אותה אליו ותחבר אותה לה' ברגע זה. לכן חזר משה רבינו לספר את מעשה הבריאה באור חדש, איך כל הבריאה הייתה בשביל לבחור בישראל, "בְּהַנְחִיל עֲלֵינוּ גֹיִם פְּהַרְיָדוּ בְּנֵי אֲדָם יַצַּב גְּבֻלַת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וכמו שפירש רש"י שגם כשרצה השי"ת להחריב את העולם שאירעו על מכונו וחילק את גבולות העמים, הכל מחמת שידע שעתידיים לצאת מהם ישראל בניו חביביו, "פי חלק ה' עמו יַעֲקֹב חָבַל נַחֲלָתוֹ".

ועם זה לא בחר השי"ת רק בשיא תפארתו אלא "יִמְצְאֵהוּ פְּאָרְץ מִדְבָּר, וְגַתְהוּ יָלַל יִשְׁמֹן", כל אחד ומדבריותיו לשים גלה ונזרק, גם שם "סִבְבָּנְהוּ יְבֻנְנֵהוּ יַצְרְנֵהוּ פְּאִישׁוֹן עֵינָיו".

אמונה זו היא האמונה המתגלה בשירת האזינו, ובה בחר משה רבינו להוכיח את ישראל לפני מותו, ואף לדורות הודיע להם ששירה זו תעמוד להם בעת שישכחו את ברית ה', ותחזיר אותם להתקשר אליו.

(ע"פ ליקו"ה השכה"ב א, בית הכנסת ויעוד).

בזמן שבית המקדש קיים היו מתכנסים בכל יום אנשי מעמד, בבית המקדש ובכמה מערי ישראל, ושם קוראים שני פרשיות, פרשת בראשית ושירת האזינו, כי 'אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ' (עין תענית כז. ראש השנה לא. ובטור או"ח סימן תכח ובדרישה שם סעיף א).

לכאורה טעם זה מבאר למה קראו את מעשה בראשית, אך למה קראו את פרשת האזינו, אך את עומק הענין מבאר מוהר"ת, שישנם שני דרגות באמונה, הדרגה הראשונה היא להאמין שהשי"ת ברא את השמים ואת הארץ וכל צבאם, אמונה זו יונק יהודי עם היוולדו והיא בסיס חיי.

הצדיקים מגלים מדרגה נוספת באמונה זו והיא 'אמונת חידוש העולם', כלומר, השי"ת ברא את העולם כדי לקבל ממנו נחת רוח, ולחדש אותו שוב לעתיד לבוא.

ויותר מכך, השי"ת מחדש בריאה זו בכל שעה כדי לקבל נחת רוח מישראל, בריאה זו שברא לפני כמעט ששת אלפי שנים הייתה כדי לקבל את הנחת רוח מישראל, אבל כדי לקבל נחת רוח זו הוא בורא את

ביום ח"י תשרי ה'תשפ"ג נמלאים 212 שנה להסתלקות רבינו הק. מאות סעודות הילולא מתקיימים בכל קצוות, תבל, בהם ניתן להתעורר ולהתחזק מתורתו של צדיק, לרשימת סעודות הילולא המועדונות, מתפרסמות בבתי המדרש בריכוזי חסידי ברסלב.

בשורה משמחת: לראשונה הופיע ויצא לאור עולם הספר החשוב "אגרת הקדושה", המהווה הדרכה מעשית להורים בחינוך הבנים, להנחיל את יסודות הקדושה לצעירי הצאן ביראה ואהבה עפ"י משנתו של רביה"ק, וע"פ הדרכתו של החסיד רבי יעקב מאיר שטענר שליט"א. נכתב ונערך בטוב טעם ודעת ע"י נכדו הרה"ח ר' יוסף דוד שטענר שליט"א. ניתן להשיג בחנויות בספרים המובחרות. לכמויות: מכון 'נחלת בנימין': 0747962791

שוב ניתן להשיג: את הספר המבוקש "שמע בני" המבאר את יסודות החינוך ע"פ דעת רבינו ז"ל, וכפי שהובאו כאן בגליונות 'עלה לתרופה' במדור 'תנוך לנער'. נכתב ונערך ע"י הרה"ח ר' אברהם יצחק קלצקי שליט"א, ראש ישיבת נעיונות התורה. להשיג: 0504155435

התחדש! השיעור הנפלא בסיפורי מעשיות מאת הרה"ח ר' אשר זעליג מרגליות שליט"א, המתקיים מדי יום ביומו אחר תפילות שחרית מנין שני (הודו 8:15) בבית המדרש 'אנשי הצדיק' שכו' קנה בושם שבבית שמש. שיעור חי משודר ב'קול הלשון'. קו ייעודי: 0733211617.

קו לשמוע: שיעורים מרתקים חדשים מתווספים מדי יום ביומו, המחייך את הנפש באור דברי רבינו ז"ל, ומביאין לידי מעשה, מאת רבני ומשפיעי מכון 'עלה לתרופה'. 035752201.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת נטגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00



החיזוק השבועי

ועל-כן אחר יום כפור עושין סבוח, כי סבוח הוא בחינת עניי כבוד שהקיפו את ישראל במדבר, והעניי כבוד היו מגינים על ישראל מקלפת... ועל-כן עתה אנו עושין סבוח להקשיב קדשת העניי כבוד להנצל על-ידם מקלפת עמלק. ועקשו אחר יום כפור צדיק כל אחד מ'ישראל בעצמו ויבטח לתוך הסבוח הקדושה לתוך בחינת העניי כבוד להקשיב עצמו מקלפת עמלק, בחינת כי יצפני בסבוח וכו', כי מקלחת עמלק ארצה מאד כג"ל. ועל-כן גם אחר יום כפור צריכין לעשות סבוח התבולות להנצל ממנו, על-כן בורחין לתוך הסבוח בחינת כדון ויעקב נסע סבחה, כדי שכל אחד מ'ישראל' יקשיב על עצמו קדשת העניי כבוד שהם מקניעין קלפת עמלק הרוצה להעלים קדשתו יתברך, בפרט פשי'צאין לחוץ מהבית הנקנסת יבית המדרש לעסק בצדק כי הגוף במשוא ומתן וכי שזוהו בחינת ונפיק, שזא אורב מאד: (לקרי' ציצית ב.ו.)

יהלום

על-ידי מצות סבוח זוכין לטהרת הלב, ועל-ידי זה זוכין לפרש שיחתו היטב לפני השם יתברך פראוי: ליקוטי עצות, מועדי ישראל - סוכות, ב

כמה עצות טובות למסתופפים בצילה של השכינה הקדושה

קדושת הסוכה

התורה מצווה אותנו לשבת בסוכה שבעת ימים 'למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים'.

כך יש לשבת בסוכה, להסתכל על הסך ולצייר לעצמו איך מאות אלפי נפשות בני ישראל משפחותיהם ומקניהם הלכו אחרי השי"ת במדבר בארץ לא זרועה, והשי"ת הקיף אותם בהשראת שכינתו ואור הדעת שהתגלה בשבעת ענני הכבוד.

ואין זה רק זכר בעלמא, שהתורה צוותה עלינו להזכיר עצמנו במה שהיה בעבר, אלא התורה צוותה לעשות בפועל את אותו הפעולה, להכנס לסוכה בפועל, הנשמה עם הגוף, יחד עם כל מידותיו ותאוותיו. כי בדפנות הסוכה יש קדושה גדולה, אין אלו סתם עצים, אלא הם ממש החיוביך די ימין של השי"ת שאוהב אותנו.

ולכן מן הראוי לשבת בסוכה להסתופף בצל השכינה הקדושה בכל דקה פנויה, ללמוד שם, להתפלל, לומר

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מ'צו' דביהכ"ס נחלת חן

הלכה פסוקה

דיני אכילה בסוכה וברכת לישוב בסוכה

מוסכם לכל הדיעות).

ב. יותר מכביצה, ואוכלים זאת בחבורה, חייבים לאכול בסוכה ומברכים לישוב בסוכה.

ג. יותר מכביצה, וקבע עצמו לזה, יש לאכול בסוכה. אף הוא ספק אם יש לברך. וכל שכן בשבת אחר קידוש, שיש צד גדול לחייב לברך (כי בשעה"צ מביא השע"ת שחייב אף לשו"ע, אך לא כתב מהו להלכה. ובשבת י"ל דקביעותא דשבת משוי ליה קביעות).

ד. אבל האוכל שיעור חשוב שקובע סעודתו, חייב בסוכה ומברך לישוב בסוכה.

בשר ודגים, יותר משיעור כביצה, וברוך קביעות

יש להחמיר שלא לאכול חוץ לסוכה. אך לענין ברכת לישוב בסוכה, הדין כדלהלן:

א. אם אינו במקום סעודה, אין לברך על זה לישוב בסוכה ואפילו אם נשארים לשבת בסוכה אחר כך.

ב. אבל אם הוא בארוחת צהריים או ערב, מעיקר הדין הוא כאמור שאין לברך. אמנם מי שיצא לפני אכילתו 'ציציה גמורה' מהסוכה, וגם נשאר אחרי האכילה בסוכה זמן מה - המברך לישוב בסוכה על זה לא הפסיד (וכ"ד הגרי"פ שיש לברך בזמניו על סעודה קבועה של בשר וכו' אפילו בלא לחם).

ג. ונראה לי שנכון אז לצרף לזה איזה תבשיל מחמשת מיני דגן [פארפל/אטריות/קניידלך]. ואז אפשר לברך על כל זה לישוב בסוכה. ובפרט אם הוא בחבורה או עם בני הבית, או מי שאוכל שיעור חשוב מהתבשיל האמור.

זכר' וכדומה - נחשב 'שהייה של זמן מה' (כי יש לצרף לזה גם המחייבים לברך בסוכת חבירו אף בלא שהייה כלל).

אכילת עוגה 'קביעות קצת', בימות החול

א. חייבים לאכול בסוכה ולברך לישוב בסוכה.

ב. גדר 'קביעות' זו: האוכל מיני מזונות בבוקר, עם כוס קפה. או בלא כוס קפה, אך היא במקום ארוחת בוקר. או מי שאוכל זאת בחבורה.

ג. אבל 'קביעות גמורה', כגון שהוא יותר מ'ג' או ד' ביצים, או לשם סעודה ממש, הרי אז חייבים בברכת המוציא וברכת המזון, ואם כן חייבים לאכול בסוכה ולברך לישוב בסוכה (ונראה שאף אם יהיה באופן שאינו מחויבים בהמוציא וברחמ"ו, מ"מ אם הוא בשיעור הנ"ל, חייבים בסוכה ויכולים לברך, שאז אינו דרך ארעי).

אכילת מיני מזונות בשבת וי"ט אחר קידוש, כדי לצאת ידי חובת קידוש במקום סעודה

חייבים לאכול בסוכה. ויש לברך לישוב בסוכה, אף שאין נשארים שם, ואף שהוא רק יותר מכביצה. אמנם אם אין אוכלים זאת לכוונה האמורה, נראה שדינו כימות החול.

במה דברים אמורים כשאוכלים עוגה, אבל על אכילת תבשיל של ה' מיני דגן [קוגל וכדומה], דינו כן:

א. יותר מכביצה, וברוך ארעי, יש לאכול בסוכה אך אין לברך לישוב בסוכה. ומכל מקום נראה לי שהמיקל שלא לאכול בסוכה, יש לו על מי לסמוך (כיון שאין זה

אכילת עוגה רק קצת יותר מכביצה 'בדרך ארעי' בימות החול, או בשבת וי"ט שלא אחרי קידוש

א. יש לאכול בסוכה דוקא [ואפשר שהמיקל לאכול חוץ לסוכה, יש לו קצת על מה לסמוך]. אך בכל אופן אין לברך על זה ברכת 'לישב בסוכה'.

ב. גדר 'ארעי' לענין זה: הוא כשאוכלים לשם 'נאש' בעלמא, והיינו שלא מחמת רעבון אלא לתענוג. או אפילו כשרעבים אך אין חושבים על זה לשם סעודה, אלא כדי לדחות את הרעבון עד שייגיע עת האוכל.

ג. אמנם אם שוהים בסוכה 'זמן מה' אחרי זה, אפשר לברך לישוב בסוכה, ויש לכוין בברכת לישוב בסוכה גם על האכילה הזאת וגם על שהייה. וי"א שאז יש לברך מקודם לישוב בסוכה ואח"כ ברכת מזונות (הגרש"א בהערות לספר הסוכה עמוד תנ"ג).

ד. גדר 'זמן מה' שאמרו, נראה שצריך שיהיה בכמות ובאיכות, והיינו לשהות זמן ממושך קצת, וגם באופן ש'מתיישבים' שם. מה שאין כן במי שיושב רק בכדי לצאת ענין שהייה, וכן לא שייך בשהייה של כמה דקות. אכן אם לומדים קצת או קוראים בספר כרבע שעה, נראה שנחשב כ'שינון' המצריך סוכה לכתחילה.

ה. אך כל זה במי שאוכל ושוהה בסוכות, ורוצה לצאת. אבל הבא לסוכת חבירו, נראה שאם בא 'להתיישב' שמה אף שהוא רק לכמה דקות, כגון ביקור נימוסין קצר לכבוד המועד, או 'שלום